

Af en Slægts Historie (Myllerupslægten), samlet af Gaardejer H. Chr. Pedersen, Dreslette, m.fl.

1933, Assens Bogtrykkeri, C.J. Ravnø

Uddrag med fokus på mine slægtninge.

Se hele dokumentet nederst på siden.

Gaarden Barløseborg i Barløse Sogn beboedes i mangfoldige Aar af én og samme Slægt; men i Tiden fra 1682 til 1832 var Beboerne en uafbrudt Række, Søn efter Fader, der skiftevis bar Navnene Peder Clausen og Claus Pedersen. Om disse Mænd, der alle var ansete og betydelige, henvises til Aarvog for Historisk Samfund for Odense og Assens Amter, V. Aargang, 1917, 2. Bind, hvor Sognepræst H. Hansen har udgivet en Slægtshistorie: "En gammel Baag Herreds Slægt". En del af denne Slægtshistorie, Stamtavle IV, den anden Barløseslægt, omhandler Gaarden Barløseborg og den Beboere i nævnte Tidsrum.

Denne Stamtavle viser (N. 76), at Claus Pedersen, født 1721 i Barløseborg, død sammesteds 1792, var gift med Johanne Hansdatter (N. 92) fra Blangstrup, død 1799, og at der i deres Ægteskab fødtes fem Børn. Af disse skal her nævnes det ældste, en Datter, Else Kirstine Clausdatter, født i Barløseborg 1746, og den yngste, ligeledes en Datter, Anna Clausdatter, f. smstds. 1761. Disse to Søstre blev gift med Gaardmænd i Myllerup i Barløse Sogn. Else Kirstine med Gaardmand Jens Andersen, der boede i sin Faders Fødegaard, Mtrkl. N. 4a (hvornaar deres Bryllup fandt sted, har jeg ikke fået oplyst) og Anna med Gaardmand Morten Simonsen, Søn af Simon Jensen og Maren Mortensdatter, der boede i Gaarden Mtrkl. N. 3a. De blev gift 18. Marts 1791, og i deres Ægteskab fødtes 1792 en Datter Maren Mortensdatter. Imidlertid døde Anna Clausdatter allerede i 1794, og den lille Maren Mortensdatter, der var sine Forældres eneste Barn, blev da anbragt hos sin Moster Else Kirstine, i hvis Hjem hun voksede op og, som vi nedenfor skal se, forblev hele sit Liv.

Morten Simonsen giftede sig igen, vistnok Aaret efter sin første Hustrus Død med dennes Søsterdatter **Johanne Erichsdatter** fra Puge Mølle i Barløse Sogn (se N. 80)

Else Kirstine Clausdatter var gift to Gange. Første Gang som ovenfor nævnt med Gmd. Jens Andersen, der var født i sin Faders Fødegaard 1752, Søn af Gmd. Anders Larsen og Hustru Dorthe Jensdatter. Jens Andersen overtog Gaarden efter sin Fader 1774. Ved Folketællingen 1787 nævnes Gaardens Beboere saaledes:

Anders Larsen, Husbonde, 70 Aar, i første Ægteskab, Gaardbeboer.

Dorthe Jensdatter, hans Kone, 63 Aar, ligeledes i første Ægteskab

Jens Andersen, en Søn af Huset, 35 Aar, gift første Gang

Else Clausdatter, hans Kone, 39 Aar, gift første Gang

Johanne Madsdatter, en Datterdatter, 7 Aar

Ved næste Folketælling, der fandt Sted i 1801, nævnes Gaardens Beboere saaledes:

Jørgen Jørgensen, Husbonde, 43 Aar, i første Ægteskab, Bonde og Gaardbeboer.

Else Kirstine Clausdatter, hans Kone, 51 Aar, andet Ægteskab.

Dorthe Jensdatter, den forrige Mands Moder, 80 Aar, Enke af første Ægteskab, faar sit Ophold paa Gaarden.

I de mellemliggende 14 Aar er der sket det, at Anders Larsen og Jens Andersen er døde. Jens Andersen døde ifølge Barløse Kirkebog i Maj 1798 af Brystsot og begravedes den 28. Maj, 46 Aar gammel. Han Enke Else Kirstine Clausdatter blev samme Aar, uden forudgaaende Trolovelse, men med kongeligt Vielsesbrev, viet den 26. juli til Jørgen Jørgensen fra Puge Mølle, født der i 1758.

[...]

Jørgen Jørgensen og Morten Simonsen var beslægtede, idet J.J. var Farbroder til M.S.s anden Hustru Johanne Erichsdatter. Mellem disse to Mænd bestod et nært Venskab, og de kom ofte sammen, vistnok til religiøs Opbyggelse - en religiøs Vækkelse gik i den Tid hen over Vestfyn - og mange blev grebne heraf. De døde begge i Aaret 1809, og ingen af dem var naaet ud over deres bedste Manddomsaar. Ved Morten Simonsens Død først i Maj skal Jørgen Jørgensen have udtalt, at nu fulgte han snart efter; han døde ca. fire Uger efter, begravet den 14. juni, 51 Aar gammel.

I Barløse Kirkebog har daværende Sognepræst, Pastor Maalø skrevet disse smukke Ord, der giver os et Billede af Morten Simonsens Personlighed. Pastor Maalø skriver, at 10. Maj 1809 begravedes Morten Simonsen, Gmd. i Barløse: *"med en talrig Ligskares Følge; han døde i sin fejreste Manddomsalder i sit 53. Aar fra fire umyndige Smaa. Fra den Tid hans Gaard ved en ulykkelig Ildebrand blev lagt i Aske paa to Timer, var hans Helbred borte. I Ærlighed, Menneskekierlighed og kort sagt i al sand Guds frygt vil Sognet savne hans Lige i det første halve Sekulum."* Teksten til Liig-Prædiken af Ordspr. 22. Cap. V.1 - coll. Ps. 112. *Et godt rygtes Værd* var Thema.

Morten Simonsens nære Venskab med Jørgen Jørgensen giver os Lov til at formode, at han har været en Mand af samme Støbning.

Ved Skifteforretningen efter Jørgen Jørgensen angives Boet til ca. 400 Rigsdalers Værdi. Det ved den Lejlighed udfærdigede Skiftebrev findes paa Landsarkivet i Odense, og den senere Fæster af Gaarden, nedennævnte Gmd. Hans Nielsen, er med blandt Underskriverne. Han har egenhændigt sat sit Navn under.

Da Else Kirstine Clausdatter blev Enke anden Gang 1809, vilde Herskabet paa Brahesborg, hvortil Gaarden hørte, at hun skulde gifte sig igen, da der maatte og skulde en Mand paa Gaarden; dette kunde hun, der nu var en Kone paa 63 Aar, imidlertid ikke tænke sig at gøre, men da hun i begge sine Ægteskaber var barnløs, blev det ordnet saaledes, at Plejedatteren, Maren Mortensdatter, som jo var hendes Søsterdatter, og som var opvokset hos hende, skulde gifte sig; hun var nu i 18 Aars Alderen. (Dette er fortalt af min Fader). Spørgsmaalet var saa, med hvem Maren Mortensdatter skulde giftes. Min Farbroder Jens Hansen har fortalt, at der først var tale om Claus Erichsen, Puge Mølle (se N. 80 c) født i 1777, død 1853. "Han", sagde min Farbro'r, "skulde have været gift med min Moder. Han var kommen i Gaarden, men rejste pludseligt bort igen. Jeg synes, at dersom det var Gaard og Forhold, han ikke syntes om, kunde han have taget Moder med!"

Claus Erichsen blev det altsaa ikke; han var for øvrigt Søskendebarn til Maren Mortensdatter, og han Søster Johanne Erichsdatter var, som ovenfor nævnt, gift med Morten Simonsen og altsaa Stedmoder til Maren Mortensdatter. Claus Erichsen arvede Puge Mølle og forblev vistnok ugift. Han døde som nævnt 1853, og Møllen, som sikkert i Aarhundreder har været i Slægtens Besiddelse, gik dermed over paa andre Hænder.

[...]

Af Barløse Kirkebog: *"Onsdag d. 17. Januar 1810 blev Ungkarl Lars Jacobsen af Hestholm i Gamtofte Sogn og Enken Johanne Erichsdatter af Myllerup i Ægteskab sammenviede. Dagen derpå d. 18. Januar blev Ungkarl Hans Nielsen af Aborre ligeledes Gamtofte Sogn og Pigen Maren Mortensdatter, en Stifdatter af Enken, der Dagen forud havde Bryllup, ligeledes efter 3 Gange forud foregående Oplysning fra Prædikestolen, i Ægteskab sammenviede"*.

- Og videre tilføjer Sognepræsten, Pastor Maaløe: *"Begge de unge Mænd kom her til Sognet med stolte Skudsmaal - og bedste Hæders Rygte - især den første, som jeg selv som Præst i Gamtofte har nøje kendt fra hans hæderlige Familie af"*.

Hans Nielsen blev saa Fæster af Gaarden i Myllerup, som paa den Tid havde Hartkort 5 Tdr. 3 Skp. 3 Fdk. 2 Alb. Ved Matrikuleringen 1845 er Hartkornet blevet noget forhøjet, men meget Hartkorn har der aldrig været paa Gaarden, da den Jorde er bakkede og for en stor Del bestaar af stiv Lerjord.

Min Fader udtalte engang, at han mente, at der paa Grund af Afstanden aldrig af Myllerupgaardene var gjort Hoveriarbejde til Brahesborg, og som Støtte for denne Formening anfører jeg her, hvad jeg har fundet i en af Brahesborgs Skifteprotokoller.

"Peder Hansen af Myllerup (født i Lundager) blev 6. Februar 1756 fritaget for at gøre ¼ Gaards Hovning til Brahesborg paa Grund af den lange Vej mod en Aarlig Betaling af 4 Rigsdaler at erlægge 1. Maj, dog fritages han ikke for en Ægt engang imellem, naar jeg det maatte fordre". C. Rantzau

I Hans Nielsens Tid blev Gaarden købt til Arvefæste. Jeg erindrer, at min Fader talte om, at den godt kunde have været købt til Ejendom; men dette blev stærkt fraraadet af Naboen,

Gmd. Rasmus Rasmussen, der var Sognefoged og vistnok i mange Retninger en Foregangsmand.

Da Hans Nielsen og Maren Mortensdatter overtog Gaarden, blev Else Kirstine Clausdatter Aftægtskone. Hun døde 1815, begravet 12. Juli. Der blev udfærdiget et aftægtsbrev (opbevares paa Landsarkivet i Odense), og Hans Nielsen har egenhændigt underskrevet det. Aftægten ses at have været ret betydelig, hvilket er et Vidnesbyrd om, at det den Gang var en Tid med høje Priser paa alle Fornødenheder. De høje Priser holdt sig i deres Ægteskabs første Aar; men Omslaget kom, Priserne faldt, og Pengene værdiløse. Man maatte til at arbejde sig fremad og opad fra nedan; men det tog mange Aar, og egentlig Velstand i Hjemmet blev der først, da Sønnerne blev voksne. En ny Tid var ved at bryde frem. Landbrugsredskaberne forbedredes; de gamle Hjulpløve til to Spand Heste afløstes af Svingpløven til kun et Spand. Hans Nielsen var en ældre Mand, da denne Plovtype kom frem; men han ville dog prøve den nye Plov. Han leverede den imidlertid fra sig med den Bemærkning, at han ikke ville have med den at gøre, for gik Ploven for dybt i Jorden, skulde der holdes ned paa Styret, og skulde den gaa dybere, skulde Styret løftes, hvilket var lige modsat af Hjulpløven. Sønnerne måtte så selv bruge den ny Plov. [...] Maren Mortensdatter har fået det Vidnesbyrd, at hun var en klog og godmodig Kone. Hun døde 31. maj 1866.

[...] Fra hjulpløve til svingpløve

Maren Mortensdatters Broder Simon Mortensen arvede Fødegården i Myllerup.

[...]

Sammendrag af s. 39 - 41.

I kirkebogen for Barløse sogn 1659 - 1748, som findes andetsteds her på siden, er det muligt at føre slægten i Myllerup matr. 4a til tilbage til midten af 1600-tallet. Der eksisterer dog også konkrete beviser på slægtens oprindelse.

Engang for mange år siden, hvor man var beskæftiget med at sætte gårdens bygninger i stand, fandt man en indskrift på en dørhammer. Indskriften lyder således:

Ao 1676

PEDER IENSEN OC MAREN GORMSD.

ER GVD MED OS, HO KAND DA VERE IMO

Og det er jo et godt spørgsmål. På dørhammerens anden side har Niels Hansen og Maren Nielsdatter ladet indhugge deres navne og årstallet 1872.